Fit-Tribunal Tal-Konsumatur

Kristian Sant

Vs

Roderick Bellizzi – Belltech Finishing Solutions

CCT 92/23/MM

Illum, 14 ta' Mejju 2024

It-Tribunal

Ra l-avviz tar-rikorrent ipprezentat fis-6 ta' Ġunju 2023 fejn talab is-somma ta' elf ewro (€1,000), rappreżentanti t-total tad-depożitu mħallas lill-intimat sabiex dan jagħmel xogħol ta' tile laying.

Ra illi l-intimat, debitament notifikat bl-avviz tat-talba u tas-smigh, ma daħħal l-ebda risposta u ma deherx meta hekk imsejjah biex jixhed fis-seduta tas-26 ta' Settembru 2023.

Ra l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Sema x-xhieda bil-ġurament.

Ikkunsidra s-segwenti

It-Tribunal jinnota li s-soċjeta' intiamta hija kontumaċi. Illi fuq tema legali, l-Qorti tal-Appell Superjuri) fil-kawża fl-ismijiet **Noel Calleja et v. Middle Sea Valletta Life Assurance**, deċiża fid-29 ta' Jannar 2005 ingħad *"L-istitut tal-kontumacja huwa msejjes fuq il-presuppost li l-imħarrek, bin-nuqqas tiegħu li jwieġeb għax-xilja u t-talba da parti tal-attriċi, ikun wera dispett lejn is-sejħa għall-Qorti biex jidher quddiemha, liema dispett il-liġi tħares lejh bħala għemil li jistħoqqlu piena – dik li ma jkunx jista' jindahal fit-tressiq*

ta' provi billi dan jammonta għal forma ta' diżordni soċjali. Maż-żmien il-qrati Maltin iddeċidew li r-rigorozita` tal-proċedura għandha tiġi mitigata fis-sens li fejn il-Qorti tkun sodisfatta li ma kien hemm ebda nuqqas volut min naħa tal-persuna mħarrka li jista' jammonta għall-ħtija, m'għandu jkun hemm l-ebda diffikulta` li l-kontumaċja titqies bħala waħda ġustifikata. Di fatti l-ġurisprudenza interpretattiva stabbiliet ċertu fatturi li jirrendu l-kontumaċja mhux ġustifikabbli. Dawn huma fil-każ li l-kontumacja: kienet volontarja jew kolpuża; jew priva minn kawża ġusta; jew mankanza ta' impediment legittimu da parti tal-imħarrek li kien poġġa lill-istess fl-impossibilita` jew f'diffikulta` gravi li jippreżenta n-nota tal-eċċezzjonijiet tiegħu; jew ma kienx każ ta' żball invinċibbli."

Illi fis-sentenza fl-ismijiet **Market Handle Limited (C-49546) vs. Fahrenheit Freight Forwarders Co. Limited (C – 17421); Elaine Sant Galea u Alfa Company Limited** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fit-12 ta' Jannar 2012, ingħad li *"Illi l-prinċipji li jirregolaw jekk il-kontumaċja hijiex bi ħtija jew le, ġew għadd ta' drabi mfissra u elenkati. Il-prinċipji huma li: (a) il-kontumaċja mhix ġustifikata jekk kienet volontarja; (b) jew jekk kienet kolpuża; (ċ) li jeħtieġ li biex tkun ġustifikata tiġi murija raġuni ġusta għas-sudisfazzjon tal-Qorti; (d) liema raġuni ġusta trid tissarraf f'impediment leġittimu; (e) li tali impediment irid ikun indipendenti mir-rieda tal-persuna kontumaċi; minbarra dan, (f) sabiex żball ikun meqjus bħala impediment leġittimu, irid ikun żball invinċibbli b'mod li (ġ) l-impediment leġittimu li jżomm lill-parti milli tressaq id-difiża tagħha jrid ikun dak li bnadi oħra ssejjaħ bħala una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili; u (ħ) li l-impossibilita' li l-imħarrek jikkontesta t-talba jew li jidher għas-subizzjoni trid tkun gravi u fiżika jew, f'ċirkostanzi eċċezzjonali biss, waħda morali".* (Ara wkoll App. Ċiv: 12.12.1975 fil-kawża fl-imsijiet **Paul Grixti vs Direttur tax-Xogħlijiet Pubbliċi**; u l-kawża fl-ismijiet **Joseph Naudi Montaldo noe vs Emmanuel Xuereb** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fis-27 ta' Frar 1995).

Illi fil-kawża fl-ismijiet **Beacom vs Spiteri Staines** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' Diċembru 1993 (Kollez. Vol: LXXVII.iii.195) ingħad *"Illi sa minn dejjem, il-Qrati*

tagħna qiesu li jagħmlu differenza bejn il-kontumaċja b'tort u dik ġustifikabbli. Huma ssoktaw b'din il-linja wkoll sa dawn l-aħħar żminijiet u għarfu u fissru bejn dik il-parti mħarrka li turi disinteress assolut u l-oħra li turi kull fehma li tikkontesta l-kawża u li ma laħqitx għamlet dan jew ma laħqitx użat il-mezzi li tagħtiha l-liġi għal raġuni li ma kinitx taħti għaliha. (Ara wkoll il-kawża fl-ismijiet **Francis Cutajar et vs Mariano Farruġia et** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili tal-5 ta' Mejju 2011).

Ikkunsidra

Illi r-rikorrenti qiegħad jitlob is-somma ta' elf ewro (€1,000), rappreżentanti t-total tad-depożitu mħallas lill-intimat sabiex dan jagħmel xogħol ta' tile laying li kellu jsir fir-residenza tiegħu ġewwa 17, Triq il-Mitħna, s-Siġġiewi. Illi dan ix-xogħom mhux talli ma tlestix skont dak miftiehem iżda lanqas qatt ma beda.

Illi r-rikorrenti u x-xhud tiegħu Caroline Grech preżentaw prova dokumentarja li permezz tagħha huma spjegaw fid-dettal ir-raġunijiet li waslu biex ix-xogħol tal-appal miftiehem ma jibdix fosthom li l-intimat telqulu xi ħaddiema u sussegwentement għax ried jinnegozja rati ġodda u termini u kundizzjonijiet differenti.

Illi f'dan il-kaz, la darba huwa pacifiku li r-relazzjoni bejn il-partijiet kienet wahda ta' appalt u mhux ta' bejgh u dan ghaliex jinvolvi obbligazzjoni "*di facere*" fuq dik "di dare" ("**International Tentage Textiles Industries Limited vs Andreas Gerdes**" (A.I.C. – 22 ta' Gunju 2005); "**Aplan Limited vs Emmanuel Bajada**" (A.I.C. (PS) – 27 ta' Novembru 2009), u allura dak li huwa mportanti u relevanti huwa jekk ix-xoghol sarx kif pattwit, u/jew skond is-sengha u l-arti, u dan indipendentement mill-allegata approvazzjoni jew certifikazzjoni tax-xoghol, ghaliex fl-ahhar mill-ahhar dak li l-appaltatur huwa obbligat li jaghmel huwa li jaghti l-opera li kellu jahdem skond kif titlob is-sengha u l-arti.

Illi kinf ingħad fil-każ odjern mhux talli x-xogħol ma sarx, iżda saħansitra lanqas beda u dan stante li l-intimat ried li jbiddel dak il-ftehim li kien ġie maqbul. Illi l-artikolu 21 tal-Kap 378, il-leġislatur ried li li meta jiġu determinati kwistjonijiet f'tilwim lij ikkonċerna dannu mġarrab mill-konsumaturi li jirriżulta minn prattiċi kummerċjali mhux ġusti, it-tribunal għandu jordna rimedji proporzjonati u effettivi, inkluż kumpens għad-dannu mġarrab mill-konsumatur u, fejn rilevanti, tnaqqis fil-prezz jew it-terminazzjoni tal-kuntratt; b'kont meħud ukoll, fejn xieraq, tal-gravità u n-natura tal-prattika kummerċjali mhux ġusta, id-dannu mġarrab mill-konsumaturu ċirkostanzi oħra rilevanti.

Illi t-Tribunal jinnota li l-verżjoni tar-rikorrenti hija plawsibbli u fin-nuqqas ta' kontestazzjoni mill- intimat ma jarax għaliex m'għandux jagħddi biex jilqa' t-talba.

Deċiżjoni

Ghal motivi senjalati dan it-Tribunal jikkonkludi li t-tentattiv tal-intimat biex jibdel it-termini u l-kundizzjonijiet huma prattiċi kummerċjali mhux ġusti u għalhekk qiegħad jittermina l-kuntratt ossia Quote 0017 u jordna lill-intimat sabiex jirrifondi lir-rikorrent is-somma ta' elf ewro (€1,000), rappreżentanti t-total tad-depożitu mħallas lill-intimat fi żmien ġimgħa mil llum.

Bl-ispejjez kontra l-intimat.

Avv. Dr Martha Mifsud

Arbitru